

## گزارشی از پنجاه و هفتمین دوره مؤسسه تابستانی زبان شناسی در دانشگاه ایالتی اوهایو

یحیی مدرسی

پنجاه و هفتمین دوره مؤسسه تابستانی زبان شناسی<sup>۱</sup> در تابستان سال ۱۹۹۳ در دانشگاه ایالتی اوهایو واقع در شهر کلمبوس ایالات متحده امریکا برگزار شد. در این دوره که نزدیک به ۶ هفته (از ۲۸ ژوئن تا ۶ آگست) به درازا کشید، در حدود ۵۵۰ تن از استادان، پژوهندگان و دانشجویان رشته زبان شناسی دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی امریکا، اروپا، آسیا و افریقا شرکت داشتند. نگارنده که در این ایام ماههای پایانی فرصت مطالعاتی خود را در دپارتمان زبان شناسی دانشگاه ایالتی اوهایو می‌گذرانید، امکان یافت تا به عنوان عضو وابسته، در این دوره مؤسسه تابستانی شرکت کند.

مؤسسه تابستانی زبان شناسی، نخستین بار در تابستان سال ۱۹۲۸ به همت ادگار استرنت و نت<sup>۲</sup> در دانشگاه ییل برپا شد و از آن پس، تا سال ۱۹۸۰ هر سال یکبار و از این تاریخ تا کنون، هر دو سال یکبار تابستانها در یکی از دانشگاههای بزرگ امریکا برگزار

1. Summer Institute of linguistics

2. E. Sturtevant

گردیده است. این مؤسسه از جمله گردهم آیی‌هایی است که زیر نظر انجمن زبان‌شناسی آمریکا<sup>۱</sup> و با همکاری دانشگاه‌های میزبان تشکیل می‌شود. تعیین چارچوب و هدفها برعهده انجمن است و برنامه‌ریزی، سازماندهی و اجرای برنامه‌ها را دانشگاه میزبان برعهده دارد.

مؤسسه تابستانی از نظر تنوع فعالیتهای اصلی و جانبی، طول زمان برگزاری، تعداد شرکت‌کنندگان و بودجه‌ای که صرف آن می‌شود با هیچیک از گردهم آیی‌های زبان‌شناسان در سطح جهانی قابل مقایسه نیست. در اینجا است که برای مدتی نزدیک به دو ماه بسیاری از زبان‌شناسان برجسته جهان گردمی‌آیند و تازه‌ترین دستاوردهای نظری و تجربی خود را در قالب کلاسهای درس، کنفرانسها، سخنرانیها و کارگاههای نمایش مطرح می‌کنند و به بحث می‌گذارند.

پنجاه و هفتمین دوره مؤسسه تابستانی که باتم اصلی رویارویی‌ها و مرزهای مشترک<sup>۲</sup> در دانشگاه ایالتی اوهایو برگزار گردید، شامل برنامه‌ها و فعالیتهای بسیار متنوعی بود و ریاست آن را براین جوزف<sup>۳</sup> رئیس دپارتمان زبان‌شناسی این دانشگاه برعهده داشت. در این دوره ۳۵۰ دانشجو، ۱۲۰ عضو هیأت علمی وابسته و ۷۰ عضو هیأت علمی پیوسته (اصلی) شرکت داشتند و در مجموع، ۶۷ دوره درسی، ۶ کنفرانس (شامل ده‌ها مقاله)، ۹ سخنرانی عمومی و بحث آزاد و ۱۰ کارگاه نمایش بزرگ و کوچک را در مدتی نسبتاً کوتاه به طور فشرده ارائه کردند. شرکت در دوره‌های مؤسسه تابستانی، بویژه برای دانشجویان زبان‌شناسی فرصتی است بسیار مغتنم تا در جمع زبان‌شناسان با تجربه و نام‌آور حضور یابند و از نزدیک از تجربیات و نظریات آنان بهره‌مند شوند. برای استادان و پژوهندگان نیز شرکت در این جمع، فرصتی است تا تازه‌ترین یافته‌های خود را ارائه کنند و نظرهای تازه همکاران رابه‌طور مستقیم بشنوند.

1. Linguistic Society of America (LSA) 2. interfaces

3.B. Joseph



روشن است که تشکیل این نوع گردهم‌آییها با ابعادی چنین گسترده، به نیروی انسانی، بودجه، برنامه ریزی، سازماندهی، نظم و امکانات قابل ملاحظه نیاز دارد. گذشته از دانشگاه ایالتی اوهایو و انجمن زبان‌شناسی امریکا که بار اصلی برگزاری این دوره را بردوش داشتند، دو نهاد دیگر؛ یعنی انجمن زبان‌شناسی رایانه‌ای<sup>۱</sup> و انجمن هوش مصنوعی امریکا<sup>۲</sup> نیز در فراهم آوردن امکانات لازم همکاری داشتند. در واقع، دانشگاه میزبان بود که از یک سواامکانات و تجهیزات علمی و فنی خود، مانند آزمایشگاه آواشناسی، کتابخانه، کامپیوتر، پست الکترونیک (E-mail) را در اختیار کلیه شرکت‌کنندگان قرار می‌داد و از سوی دیگر، امکانات رفاهی آنان، مانند محل سکونت، بهداشت و حتی مهد کودک (برای نگهداری فرزندان شرکت‌کنندگان) را فراهم می‌ساخت. ناگفته پیداست که برآوردن کلیه نیازهای علمی و رفاهی همه شرکت‌کنندگان در مؤسسه تابستانی، در مدتی نزدیک به دو ماه، کاری است بسیار دشوار و نیازمند امکانات.

هر چند اکثر شرکت‌کنندگان این دوره را استادان، پژوهندگان و دانشجویان امریکایی تشکیل می‌دادند، اما حضور زبان‌شناسان دیگر کشورها نیز قابل توجه بود. نگارنده در طول این دوره با برخی از زبان‌شناسان اروپایی (ایتالیایی، انگلیسی، آلمانی، دانمارکی)، افریقایی (نیجریه‌ای، افریقایی جنوبی، بوركیناپاسوی) و آسیایی (چینی، ژاپنی و هندی) برخورد و آشنایی پیدا کرد. غیر از نگارنده دو ایرانی دیگر نیز که هر دو دانشجوی دوره دکترای زبان‌شناسی (یکی در امریکا و دیگری در کانادا) بودند، در این دوره و یا فعالتهای جانبی آن شرکت داشتند.

دوره‌های درسی: برنامه و کار اصلی مؤسسه تابستانی، ارائه دروس زبان‌شناسی در سطوح

1. Association of computational Linguistics

2. American Association for Artificial Intelligence

گوناگون و به وسیله استادانی با تجربه است که در زمینه تخصصی خود برجسته و صاحب نام هستند. انجمن زبان‌شناسی امریکاترتیبی داده است که دانشگاه‌های مختلف امریکا دروسی را که دانشجویان در مؤسسه تابستانی می‌گذرانند، به عنوان واحد درسی آنها پذیرند. به این ترتیب، نام نویسی و شرکت در کلاسهای مؤسسه تابستانی، گذشته از تجربه اندوزیها و بهره‌مندیهای علمی مختلف، خود بخشی از کار درسی دانشجویان نیز به شمار می‌آید.

درسهای این دوره مؤسسه تابستانی در سطوح مختلف ارائه گردید که می‌توان آنها را از نظر تعداد واحدها، به سه گروه دو واحدی، چهار واحدی و شش واحدی و به لحاظ سطح، به سه دسته مقدماتی، پیشرفته و سمینار تقسیم کرد. از جمله درسهای مقدماتی می‌توان به «مقدمات زبان‌شناسی تاریخی» به استادی هانس هنریش هاگ<sup>۱</sup> از دانشگاه ایلی نوی، «آواشناسی تولیدی» به استادی پتیرلدفوگد<sup>۲</sup> از دانشگاه کالیفرنیا (یو. سی. ال. ای)، «مقدمات ساخت واژه» به استادی آرنولدزویکی<sup>۳</sup> از دانشگاه ایالتی اوهایو، «مقدمات زبان‌شناسی اجتماعی» به استادی جان ریکفورد<sup>۴</sup> از دانشگاه استانفورد اشاره کرد. درسهای مانند «روشهای کمی و آماری برای زبان‌شناسان» از سوی رابرت فاکس<sup>۵</sup> از دانشگاه ایالتی اوهایو، «برخورد زبانها» از سوی ساراتامسون<sup>۶</sup> از دانشگاه پنزبرگ و «کاربردشناسی و آهنگ» از سوی جولیا هیرشبرگ<sup>۷</sup> از آزمایشگاه بل، در سطح پیشرفته ارائه شد. از میان سمینارهای ارائه شده نیز می‌توان از «سمینار زبان‌شناسی اجتماعی کمی» توسط گرگوری گای<sup>۸</sup> از دانشگاه یورک (کانادا)، «سمینار ارتباط زبانی» توسط لیل کمپبل<sup>۹</sup> از دانشگاه ایالتی لوئیزیانا و «سمینار حاکمیت و وابستگی»

1.H.H.Hock  
3.A. zwicky  
5.R.Fox  
7.J. Hirschberg  
9.L.Campbell

2.P. Ladefoged  
4.I.Rickford  
6.S. Thomason  
8.G. Guy



توسط دیوید پستسکی<sup>۱</sup> از ام. آی. تی. نام برد.

درسهای ارائه شده در این دوره مؤسسه تابستانی، از نظر حوزه‌های اصلی و میان رشته‌ای نیز قابل دسته‌بندی هستند. در زمینه‌های مختلف آواشناسی و واج‌شناسی نزدیک به ۱۶ درس، از جمله «ابزارهای آزمایشگاهی برای پژوهشهای میدانی» توسط یان مدیسن<sup>۲</sup> از دانشگاه کالیفرنیا (یو.سی.ال.ای)، «مقدمات واج‌شناسی» توسط چارلز کیسه برت<sup>۳</sup> از دانشگاه ایلی‌نوی و «واج‌شناسی غیر خطی» توسط الیزابت هیوم<sup>۴</sup> از دانشگاه ایالتی اوهایو تدریس گردید. در زمینه‌های معنی‌شناسی و صرف و نحو نزدیک به ۲۰ درس ارائه شد که «دستورهای سازه‌ای» به استادی جرجیا گرین<sup>۵</sup> از دانشگاه ایلی‌نوی، «تقابل صرف و نحو» به استادی مانفرد بی‌پرویش<sup>۶</sup> از دانشگاه هومبولت (برلین) و «معنی‌شناسی صوری» به استادی فردلاندمن<sup>۷</sup> از دانشگاه کرنل از آن جمله هستند. در حوزه مسائل تاریخی زبان نیز ۴ درس از جمله «دگرگونی صرفی» توسط براین جوزف از دانشگاه ایالتی اوهایو و «مقدمات زبان‌شناسی تاریخی» توسط هانس هنریش هاک ارائه گردید. در حوزه‌های میان رشته‌ای، مانند زبان‌شناسی اجتماعی، روان‌شناسی زبان و زبان‌شناسی ریاضی نزدیک به ۱۰ درس از جمله «زبانهای پی‌جین و کریول» از سوی داندل و بنفورد<sup>۸</sup> از دانشگاه ایالتی اوهایو و «روان‌شناسی زبان: تولید و درک واژه‌های گفتاری» از سوی آن کاتلر<sup>۹</sup> از کمبریج ارائه گردید. در زمینه‌های کاربردشناسی و تحلیل کلام، ۵ درس، از جمله «مقدمات کاربردشناسی زبانی» از سوی گرگوری وارد<sup>۱۰</sup> از دانشگاه نورت وسترن، و بالاخره، در حوزه‌های دیگر زبان‌شناسی

- 1.D. Pesetsky
- 3.C. Kisseberth
- 5.G. Green
- 7.F. Landman
- 9.A. Cutler

- 2.I. Maddieson
- 4.E. Hume
- 6.M. Bierwisch
- 8.D. Winford
- 10.G. Ward

۱۰ درس، از جمله «فلسفه زبان» از سوی جفری پالم<sup>۱</sup> از دانشگاه کالیفرنیا (سانتا کروز) و باربارا شلوتس<sup>۲</sup> از دانشگاه تولیدو، و «روش تحقیق» از سوی دیوید آدن<sup>۳</sup> عرضه شد. فهرست کامل دروس در پیوست ۱ آمده است.

از نکات جالب در مورد دروسهای مختلف آنکه، هریک از دروسها به طور تخصصی، فشرده و کوتاه مدت (۲ تا ۶ هفته) ارائه می‌شد، اما کلیه مطالب مورد نظر استاد از جنبه‌های نظری و تجربی به طور کامل و مطابق برنامه به بحث گذارده می‌شد و کلیه وسایل تجربی (ابزارهای آزمایشگاهی، کامپیوتر و غیره) برای تمرین و انجام کارهای عملی در اختیار کلیه دانشجویان و شرکت‌کنندگان قرار می‌گرفت. به عنوان مثال، از میان دروسهایی که اینجانب در آنها شرکت داشت، به سه مورد زیر اشاره می‌شود: در درس «ابزارهای آزمایشگاهی برای پژوهشهای میدانی» که به وسیله یان مدیسن تدریس می‌شد، تجهیزات و ابزارهای گوناگونی برای گردآوری و تحلیل داده‌های آواشناختی و واج‌شناختی در کلاس یا آزمایشگاه به شرکت‌کنندگان معرفی می‌گردید و طرز کار آنها تشریح می‌شد. نکته جالب در کار مدیسن آن بود که می‌کوشید تجربیات خود را در زمینه ساختن برخی از این وسایل با هزینه پائین در اختیار بگذارد. در درس «روشهای کمی و آماری برای زبان‌شناسان» که از سوی رابرت فاکس ارائه شد نیز، پس از بحث پیرامون روشهای آماری در گردآوری و تحلیل داده‌های زبانی و معرفی برخی از برنامه‌های کامپیوتری در این زمینه، یکی از این برنامه‌ها به نام SPSSX برای تمرین و کار عملی انتخاب شد و این امکان از طریق همکاری مرکز کامپیوتر دانشگاه ایالتی اوهایو فراهم آمد که دانشجویان در جلسات متعددی باین برنامه عملاً کار کنند و بر آن تسلط یابند. در واقع، فاکس نیمی از کل وقت کلاس را به مباحث نظری اختصاص داد و نیمی



دیگر را با دانشجویان در مرکز کامپیوتر گذرانند تا اشکالات آنان را در استفاده از SPSSX برطرف نماید. درس «آواشناسی تولیدی» نیز که به وسیله لدفوگد تدریس می‌شد، همین وضع را داشت. لدفوگد ضمن ارائه مباحث نظری، ساعت‌های زیادی را در آزمایشگاه صرف آشنا کردن دانشجویان با وسایل کار و نیز یک برنامه کامپیوتری برای تولید کلیه آواهای شناخته شده در زبانهای مختلف دنیا می‌کرد. در مجموع، کلاسها همگی بسیار پربار و آموزنده بود و شرکت کنندگان از جلسات درسا بهره فراوان می‌بردند.

سخنرانیها: در طول برپایی مؤسسه تابستانی و در کنار کلاسهای رسمی درس، برنامه‌های سخنرانی هفتگی نیز به عنوان بخش دیگری از فعالیتهای این مؤسسه به اجرا در آمد. این سلسله سخنرانیها در دو مجموعه جداگانه، یعنی «جلسات سخنرانی و بحث آزاد»<sup>۱</sup> و «سخنرانیهای زبان و مسائل انسان»<sup>۲</sup> ارائه گردید. از آنجا که بیشتر شرکت کنندگان در مؤسسه تابستانی به شرکت در سخنرانیها علاقه داشتند، جلسات سخنرانی در شبها و خارج از ساعت کلاسها تشکیل می‌شد.

جلسات سخنرانی و بحث آزاد: این مجموعه از سخنرانیها در زمینه‌های مختلف و از سوی زبان‌شناسان پر آوازه امریکایی و اروپایی در چهارشنبه‌ها ارائه می‌گردید. نخستین سخنرانی این مجموعه را آن کاتلر از واحد روان‌شناسی کاربردی شوروی تحقیقات پزشکی کمبریج با عنوان «ویژگیهای زبانی همگانی و غیرهمگانی: مطالعات روان‌شناسی زبان در زمینه درک گفتار در زبانهای مختلف»<sup>۳</sup> ایراد کرد. کاتلر از

ضمانت

زبان‌شناسی شماره مسلسل ۱۷

1. Forum lectures

2. Language and Human Affairs Lectures

3. «Universality and Language—Specificity: Psycholinguistic Studies of Speech Recognition Across Languages»

پژوهشگران پر سابقه انگلیسی است و در زمینه مورد بحث تحقیقات فراوانی انجام داده است. در این بحث، اوبه ویژگیهای همگانی یادگیری زبان اشاره کرد و بر اهمیت آنها تأکید گذارد. کاتلر با ارائه نمونه‌هایی از زبانهای انگلیسی، فرانسه، اسپانیایی و ژاپنی، بر این نکته تأکید کرد که زبانها از نظر الگوی وزن باهم تفاوت دارند و احتمالاً فراگیری وزن گفتار یکی از نخستین ویژگیهای زبانی خاصی است که کودک در ماههای اولیه زندگی به آن می‌پردازد.

سخنران هفته دوم، ایلزه له هیسته<sup>۱</sup> زبان‌شناس بلند آوازه آمریکایی و استاد ممتاز دانشگاه ایالتی اوهایو بود که با عنوان «آواشناسی عروضی»<sup>۲</sup> سخن گفت. خانم له هیسته از پیش کسوتان مطالعات آواشناسی در امریکاست و آثار مهمی در این زمینه دارد. جلسه با سخنان پیترو لدفوگد در معرفی و تجلیل از خدمات اوبه علم آواشناسی آغاز شد. سخنرانی خانم له هیسته بحثی بود بسیار دقیق و فنی و بر پایه داده‌های فراهم آمده از چند زبان مختلف که بر اهمیت مطالعات آواشناسی در بررسیهای ادبی و بویژه شعر تکیه داشت. وی با ارائه نمونه‌هایی از اشعار استونی، سوئدی، لیتوانی و آیسلندی مسئله وزن و تکیه را در هجا و کلمه مورد تحلیل قرار داد و در پایان پیشنهاد کرد که برای انجام چنین مطالعاتی، ایجاد رشته تازه‌ای به نام «آواشناسی عروضی» ضروری است.

سومین سخنرانی را مارک استیدمن<sup>۳</sup> از دانشگاه پنسیلوانیا زیر عنوان «آرایشهای ترکیبی و دستور»<sup>۴</sup> ارائه کرد. چار چوب کلی کار استیدمن دستور مقوله‌ای بود و در این بحث مسائل معنایی، نحوی، و بویژه واژگان مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت. تامس گامکر لیدزه<sup>۵</sup> از مؤسسه خاورشناسی جمهوری گرجستان، چهارمین سخنران این مجموعه بود. گامکر لیدزه از زبان‌شناسان پر سابقه شوروی سابق است که در

1. I. Lehiste

2. The phonetics of Metrics

3. M. Steedman

4. Combinators and Grammar

5. T. Gamkrelidze





مطالعات تاریخی زبانها، شهرتی جهانی دارد و در این سال امکان یافت تا سخنرانی خود را زیر عنوان «سخنرانی کالیتز»<sup>۱</sup> ایراد نماید. گامکرلیدزه در این بحث به مسئله بازسازی زبان هند و اروپایی پرداخت و با ارائه نظریات مختلفی که در این زمینه مطرح شده است، براهمیت همگانیهای زبانی در بازسازی دستگاههای واکهای و همخوانی هند و اروپایی تأکید گذارد.

پنجمین سخنرانی عمومی با عنوان «سخنرانی ساپیر»<sup>۲</sup> توسط ما فردبی پرویش استاد سرشناس دانشگاه برلین ایراد شد. عنوان سخنرانی بی پرویش که به افتخار ادوارد ساپیر ارائه شد، «مسئله افلاطون و واژگان»<sup>۳</sup> بود. بی پرویش با طرح مسئله افلاطون در باره تجربه و دانش انسان، به بحث پیرامون یادگیری زبان و جنبه‌های مختلف آن، بویژه واژگان پرداخت و بر این نکته تکیه کرد که یادگیری زبان عبارت است از یادگیری واژگان و یک نظام پردازشی.

آخرین سخنرانی این مجموعه در چهارشنبه چهارم آگست، چند روز پیش از پایان کار مؤسسه تابستانی، برگزار شد. این سخنرانی با عنوان «ذهن، مغز، زبان و نظریه زبانی» به وسیله خانم ویکتوریا فرامکین استاد دانشگاه کالیفرنیا در لوس آنجلس (یو. سی. ال. ای) ایراد گردید.<sup>۴</sup> فرامکین از چهره‌های برجسته نسل پیشین زبان‌شناسان امریکاست و در زمینه مسائل زیست‌شناختی زبان تحقیقات ارزنده‌ای دارد. در این سخنرانی نیز فرامکین با ارائه برخی شواهد تازه براهمیت جنبه‌های زیستی و روانی زبان در ارائه یک نظریه زبانی تأکید گذاشت.

1. Collitz lecture

کالیتز سالها رئیس انجمن زبان‌شناسی امریکا بوده است و هر سال یک سخنرانی به نام او و رشته مورد علاقه او (زبانهای هند و اروپایی) برگزار می‌شود.

2. The Sapir lecture

3. «Plato's Problem and the Lexicon»

4. V. Fromkin. «Mind, Brain, Language and Linguistic Theory»

سخنرانیهای «زبان و مسائل انسان»: در این مجموعه سخنرانیها که عصرهای سه شنبه برگزار می‌شد، سه سخنرانی در زمینه نقش زبان در زندگی انسان و هویت اجتماعی ارائه گردید.

نخستین سخنرانی در زمینه زبان و قانون به وسیله لارنس سالان<sup>۱</sup> زبان‌شناس و حقوقدان ایراد شد. سخنران که مؤلف کتاب تازه‌ای بانام زبان قضات است، با تکیه بر تجربه‌های خود در مسائل حقوقی و قانونگذاری، بر اهمیت زبان در قوانین قضایی تأکید کرد و با ارائه نمونه‌های مختلف از ابهامهای واژگانی و ساختاری در عبارات قانونی، نقش زبان‌شناسان را در قانون‌نویسی و مسائل حقوقی نشان داد.

سخنرانی دوم به وسیله پنی اکرت<sup>۲</sup> از مؤسسه تحقیقات یادگیری و دانشگاه استانفورد و سلی مک کانل - گینت<sup>۳</sup> از دانشگاه کرنل به طور مشترک و با عنوان «جنسیت، قدرت و معنی»<sup>۴</sup> ارائه شد. در این بحث، نتایج یک پژوهش میدانی در یکی از مدارس شهر دیترویت گزارش شد و نگرش دانش‌آموزان نسبت به گروههای قدرتمند تحلیل گردید. آخرین سخنرانی این مجموعه از سوی مایکل گایز<sup>۵</sup> از دانشگاه ایالتی اوهایو در زمینه «واقعیت در تبلیغات»<sup>۶</sup> ارائه شد. گایز که در زمینه کاربردشناسی و تحلیل کلام کار می‌کند، تألیفات زیادی از جمله دو کتاب در زمینه تبلیغات سیاسی و تجاری و آثار آن بر جامعه دارد. در این بحث نیز گایز به بررسی عنصر واقعیت در تبلیغات رسانه‌های گروهی امریکا پرداخت.

کنفرانسها: همزمان با برپایی پنجاه و هفتمین دوره مؤسسه تابستانی و فعالیتهای آن، کنفرانسهای متعددی نیز برگزار می‌شد که هریک دو تاسه روز به طول می‌انجامید. این

1.L. Solan

2.P. Eckert

3.S. Meconnell-Ginet

4.«Gender, Power and Meaning»

5.M. Geis

6.«Truth in Advertising: A Linguist's perspective»



کنفرانسها با استفاده از فرصت گردهم آیی بسیاری از زبان‌شناسان در مؤسسه تابستانی در دانشگاه ایالتی اوهایو، معمولاً در روزهای آخر هفته تشکیل می‌شد و گروه تازه‌ای از زبان‌شناسان رابه جمع شرکت‌کنندگان مؤسسه تابستانی می‌افزود و فرصتی را برای همه فراهم می‌آورد تا در جلسات کنفرانس شرکت کنند.

در طول تابستان ۱۹۹۳، شش کنفرانس بزرگ در دانشگاه ایالتی اوهایو برگزار شد که عبارتند از: «سی و یکمین اجلاس انجمن زبان‌شناسی کامپیوتری»<sup>۱</sup> از ۲۲ تا ۲۴ ژوئن، «اجلاس سالانه انجمن مطالعه زبانهای بومی آمریکا»<sup>۲</sup> از ۲ تا ۳ جولای، «اجلاس زبان‌شناسان متخصص زبانهای هوکی - پنی»<sup>۳</sup> در هفته دوم، «کنفرانس زبان-جنسیت: نظریه‌ها و روشهای پژوهش و آموزش»<sup>۴</sup> از ۱۶ تا ۱۸ جولای، «بیست و چهارمین کنفرانس زبان‌شناسی افریقایی»<sup>۵</sup> از ۲۳ تا ۲۵ جولای، «دهمین اجلاس کنفرانس زبان‌شناسی در ایالتهای شرقی (اسکول)»<sup>۶</sup> از ۶ تا ۸ آگست.

برخی از این کنفرانسها مجموعه‌ای غنی از تحقیقات زبان‌شناسان رادر یک زمینه خاص در برداشت. مثلاً در کنفرانس زبان‌شناسی افریقایی، در طول سه روز، ۱۰۷ مقاله در جلسات موازی و در زمینه‌های مختلف صرف، نحو، معنی‌شناسی، واج‌شناسی، آواشناسی، روان‌شناسی زبان، جامعه‌شناسی زبان، طبقه‌بندی زبانهای افریقایی و غیره، از سوی زبان‌شناسان افریقایی، امریکایی و کانادایی ارائه گردید. در کنفرانسهای دیگر نیز مباحث تخصصی گوناگون در قالب مقاله به بحث گذاشته شد که از جمله، در کنفرانس زبان‌شناسی در ایالتهای شرقی ۳۴ مقاله، در اجلاس زبانهای هوکی - پنی

1.«31st Annual Meeting of the Association for computational Linguistics»

2.«Annual Meeting of the Society for the Study of the Indigenous Languages of the Americas»

3.«Meeting of the Hokan-penutianists»

4.«Conference on the Language-Gender Interface: Theories and Methods for Research and Teaching»

5.«24th Annual Conference on African Linguistics»

6.«10th Annual Meeting of the Eastern States Conference on Linguistics, ESCOL 93»

۲۴ مقاله، و در کنفرانس زبان و جنسیت ۳۱ مقاله ارائه شد.

همان گونه که اشاره شد، این کنفرانسها در کنار فعالیتهای اصلی مؤسسه تابستانی و با همکاری برخی از شرکت کنندگان آن برگزار می‌شد. به عنوان مثال، افرادی مانند کیسه برت، مدیسن و لبن<sup>۱</sup> که خود در فعالیتهای آموزشی مؤسسه تابستانی شرکت داشتند، هر یک مقاله‌هایی نیز در این کنفرانسها ارائه نمودند. البته بخش قابل ملاحظه‌ای از شرکت کنندگان کنفرانسها را افرادی تشکیل می‌دادند که تنها برای شرکت در کنفرانس و ارائه مقاله خود به کلمبوس می‌آمدند و بلافاصله پس از پایان کنفرانس، شهر را ترک می‌کردند.

کارگاههای نمایش: در مدت برگزاری مؤسسه تابستانی، ۱۰ کارگاه نمایش بزرگ و کوچک نیز در زمینه‌های مختلف زبان‌شناسی بر پا گردید. از جمله این کارگاهها، می‌توان از «کارگاه نمایش زبان جنسیت: نظریه‌ها و روشهای آموزش و پژوهش» که پیش از کنفرانسی به همین نام، از ۱۱ تا ۱۵ جولای زیر نظر ویکتوریا برگوال<sup>۲</sup> از دانشگاه تکنولوژی میشیگان برگزار شد نام برد. «کارگاه نمایش مرزهای مشترک (از واج‌شناسی تا کاربردشناسی و فراگیری) در زبان‌شناسی کره‌ای»<sup>۳</sup> نیز زیر نظر جان وایت من<sup>۴</sup> از دانشگاه کرنل و چونگ مین لی<sup>۵</sup> از دانشگاه ملی سنول در ۱۷ و ۱۸ جولای ارائه شد. همچنین «کارگاه نمایش در زمینه زبان‌شناسی یونانی»<sup>۶</sup> زیر نظر براین جوزف از دانشگاه ایالتی اوهایو، صبح چهارشنبه هر هفته در طول برپایی مؤسسه تابستانی برقرار بود. «کارگاه نمایش در زمینه تقابلها و زبان چینی»<sup>۷</sup> زیر نظر مارگری چان<sup>۸</sup> و جمیزتای<sup>۹</sup>

1.W. Leben

2.V. Bergvall

3.«Workshop on Interface Area (from Phonology to Pragmatics and Acquisition) in Korean Linguistics»

4.J. Whiteman

5.C. Lee

6.«Workshop on Greek Linguistics»

7.«Workshop on Interfaces and the Chinese language»



از دانشگاه ایالتی اوهایو در روزهای چهارشنبه و جمعه هر هفته در طول برپایی مؤسسه تابستانی برگزار شد.

هر چند همه این کارگاهها در نوع خود جالب بودند، اما به نظر نگارنده، قابل استفاده ترین، گسترده ترین و موفقترین آنها، «کارگاه نمایش در زمینه واج‌شناسی» بود که زیر نظر دیوید آدن والیزابت هیوم از دانشگاه ایالتی اوهایو در بعد از ظهرهای چهارشنبه (از ساعت ۱/۳۰ تا ۵/۳۰) در طول برپایی مؤسسه تابستانی برگزار می‌گردید. در این کارگاه، جمعی از سرشناسترین واج‌شناسان امریکایی، مانند جان گلداسمیت<sup>۱۰</sup> از دانشگاه شیکاگو، لاری هایمن از دانشگاه کالیفرنیا (برکلی)، جان مک کارتی<sup>۱۱</sup> از دانشگاه ماساچوست، اوسامو فوجی مورا<sup>۱۲</sup> استاد برجسته دانشگاه ایالتی اوهایو و چارلز کیسه برت از دانشگاه ایلی نوی شرکت داشتند. فهرست برخی از مطالب ارائه شده در کارگاه واج‌شناسی در پیوست ۲ آمده است. در این کارگاهها در مجموع مطالب فشرده تخصصی و تازه‌ای در زمینه‌ها و حوزه‌های مختلف واج‌شناسی عرضه شد که برای کلیه شرکت‌کنندگان بسیار آموزنده بود.

برنامه‌های گوناگون پنجاه و هفتمین دوره مؤسسه تابستانی زبان‌شناسی برای شرکت‌کنندگانی مانند نگارنده که در بسیاری از آنها شرکت جست از دو نظر بسیار درخور توجه بود. وجه نخست، جنبه علمی این گردهم‌آیی بزرگ بود که طی آن مطالب تخصصی بسیار جالب، تازه و متنوع در قالب کنفرانسها، سخنرانیهای عمومی و بحث آزاد، کارگاههای نمایش و کلاسهای درس به طور فشرده و به صورت انبوهی از اطلاعات در مدت زمانی نسبتاً کوتاه و از سوی زبان‌شناسان برجسته ارائه شد. وجه دوم، جنبه اجرایی این گردهم‌آیی است؛ در این خصوص، نکته جالب آنکه کلیه فعالیتهای

8.M. Chan

10.J. Goldsmith

12.O.Fujimura

9.J. Tai

11.J. McCarthy

اصلی و جانبی مؤسسه تابستانی (که تقریباً از یک سال پیش از برگزاری، برنامه ریزی، تدارک و پیش بینی شده بود)، بدون هیچ گونه تغییر و جابجایی یا مانع و مشکل اساسی، مطابق برنامه پیش بینی شده، به انجام رسید. سازماندهی این مجموعه عظیم از برنامه‌های علمی متنوع و ارزنده و اجرای آرام و بدون تنش آنها، بی تردید نشانه تجربه‌ای طولانی و نهادی بودن این گونه فعالیتهاست و این خود برای افرادی که در کار برگزاری یک کنفرانس دو یا سه روزه با مشکلات و موانع گوناگون روبرو هستند، بسیار آموزنده است. روشن است که شرکت زبان شناسان ایرانی در دوره‌های آینده مؤسسه تابستانی تا چه حد سودمند و پر ثمر تواند بود و امید است که مؤسسات پژوهشی و آموزشی کشور مابتوانند امکان شرکت اعضای هیئت علمی خود را در دوره‌های آینده این مؤسسه فراهم آورند.



پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی  
 پرتال جامع علوم انسانی

**2- WEEK COURSES**

795.01 Intensive Introduction to Linguistics (meets MTWTHF):

*Richard D. Janda*795.04 Quantitative Methods for Linguists: *Robert A. Fox*795.17 Speech Recognition: *Terrance M. Nearey*795.42 LISP for Linguists: *Ted Gibson*795.49 Processing of Large Corpora: *Judith Klavans*795.59 Pragmatics and Intonation: *Julia Hirschberg*795.63 The computational Lexicon and its Interfaces: *John Nerbonne*795.65 Estonian Quantity: *Ilse Lehiste*795.66 Lexical-Functional Grammar of Chichewa: *Jonni M. Kanerva*795.03 Laboratory Tools in the Field: *Ian Maddieson*795.64 Relational Grammar of Javanese: *William Davies*795.07 Seminar on Language Relatedness: *Lyle Campbell*795.10 Morphological Change: *Brian D. Joseph*795.16 Speech Synthesis: *Susan Hertz*795.20 Feature Organization: *G. N. Clements*795.21 Seminar on Closure and Release: *Donca Steriade*795.23 Paradigm Function Morphology: *Gregory T. Stump*795.28 Government-Binding Seminar: *David Pesetsky*795.36 Seminar on point of View: *Edit Doron*795.52 Seminar in Quantitative Sociolinguistics: *Gregory Guy*795.56 Phonetics and phonology in Infancy: *Catherine Best*795.57 Acquisition of Syntax and Semantics: *Stephen Crain*795.58 Phonetics/Phonology Interface: *Janet Pierrehumbert*795.67 German Word order & Categorical Grammar: *Michael Reape***4- WEEK COURSES (4 credits each, meets June 28 - July 23)**795.06 Introduction to Historical Linguistics: *Hans Henrich Hock*



- 795.08 Anaphora and Dynamic Interpretation: *Thomas Gamkrelidze*
- 795.09 Language Contact: *Sarah G. Thomason*
- 795.11 Evolution and Language: *Catherine A. Callaghan*
- 795.12 Spanish clitics: *Dieter Wanner*
- 795.13 Articulatory Phonetics/IPA: *Peter Ladefoged*
- 795.14 Acoustic Phonetics/Quantal Theory: *Keith Johnson*
- 795.15 Laboratory Phonology: *Mary E. Beckman*
- 795.19 Nonlinear Phonology: *Elizabeth Hume*
- 795.22 Introduction to Morphology: *Arnold M. Zwicky*
- 795.24 Introduction to Categorical Grammar: *Pauline Jacobson*
- 795.25 Phrase-structure Grammars: *Georgia M. Green*
- 795.27 Phrase-structure Grammar and Its Extensions: *Robert D. Levine & Thomas E. Hukari*
- 795.29 Linguistics and Cognitive Science: *Peter Culicover*
- 795.34 Seminar on Thematic Roles: *David Dowty*
- 795.35 Islands and Scope: The Syntax/Semantics Interface: *Anna Szabolcsi*
- 795.37 Introduction to Linguistic Pragmatics: *Gregory Ward*
- 795.40 Mathematical Methods for Linguists: *William Rounds*
- 795.47 Computational Discourse: *Bonnie Lynn Webber*
- 795.48 Nonmonotonicity in Linguistics: *Richmond Thomason*
- 795.51 Introduction to Sociolinguistics: *John R. Rickford*
- 795.53 Introduction to Pidgins & Creoles: *Donald Winford*
- 795.54 Introductory Psycholinguistics - Syntax/Semantics: *Julie E. Boland*
- 795.55 Psycholinguistics: Producing and Recognizing Spoken Words: *Anne Cutler*
- 795.60 Phonology/ Syntax Interface: *Ellen Kaisse & Irene Vogel*
- 795.05 Philosophy of Linguistics: *Geoffrey K. Pullum & Barbara C. Scholz*
- 795.18 Introduction to Phonology: *Charles Kisseberth*
- 795.26 Introduction to Government-Binding: *Guglielmo Cinque*
- 795.32 Anaphora and Dynamic Interpretation: *Gennaro Chierchia*





- 795.33 Situation Theoretic Grammar: *Robin Cooper & Elisabet Engdahl*  
795.38 Conversationl Interaction: *Michael Geis*  
795.39 Formal Pragmatics: *Nirit kadmon*  
795.41 Seminar on Strong Generative Capacity: *Philip Miller*  
795.44 Parsing Strategies: *Robert T. Kasper*  
795.45 Principle-based Parsing: *Mark Johnson & Edward Stabler*  
795.46 Natural Language Generation: *Robert Dale*  
795.50 Romance Computational Phonology: *Wayne Redenbarger*  
795.61 Phonology/Morphology Interface: *Sharon Inkelas*  
795.62 Syntax/ Morphology Interface: *Manfred Bierwisch*  
795.68 Structure of Albanian: *Rexhep Ismajli*

**6- WEEK COURSES** (6 credits each, meets June 28 - August 6)

- 795.02 Field Methods: *David Odden*  
795.30 Introduction to Formal Semantics: *Chris Barker*  
795.31 Intemediate Formal Semantics: *Fred Landman*  
795.43 Linguistic knowledge Representation: *CarlJ.Pollard & RobertT.Kasper*

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی  
پرتال جامع علوم انسانی

پیوست ۲: کارگاه نمایش در واج‌شناسی

**JULY 7: Guest speaker: Moira Yip (UC, Irvine)**  
**"Phonological Constraints, Optimality, and Phonetic Realization in Cantonese"**

*Raung-fu Chung* (National Kaohsiung Normal University) "The Underspecified Feature in Chinese Phonology: A brief Description"

*Darlene Lacharite and Carole Paradis* (Université Laval) "Preservation and Minimal Repair in Loanword Adaptation"

*Kathleen Hubbard* (UC, Berkeley) "The Phonetic and Phonological Role of the Mora in Bantu"

*Mary Ellen Scullen* (University of Louisville) "Prosodic Templates as Filters: Evidence from French"

#### **July 14: PHONOLOGY AND FORM**

*Dunstan Brown and Andrew Hippisley* (University of Surrey) "Russian Palatalisations and the Role of Phonology and Morphology"

*Ellen Kaisse* (University of Washington) "On Moraic Trochees in Turkish"

*Sharon Inkelas and Orhan Orgun* (Berkeley) "Minimality Violations in Turkish"

*David Odden* (Ohio State University): "Command Relations in Phonology"

*Irene Vogel* (University of Delaware) "The Rhythm Rule and its Interfaces"

**July 21: PROSODY: Guest speaker: John J. McCarthy (U Mass, Amherst) "Prosody in Optimality Theory"**

*Siman Donnelly and Niken Adisasriono* (University of Illinois) "Grammatical High Tone Assignment in Rwanda Negatives"

*Larry Hyman* (UC, Berkeley) "Tonal Domains and Depressor Consonants in



Ikalanga”

Hyoung–youb kim (Korea University)“Branching Onset in Korean”

Charles kisseberth (University of Illinois) to be announced.

## **July 28: JOINT SESSION WITH WORKSHOP ON THE C/D MODEL**

Gregory Guy (York University)“Phonological Theory and the Problem of Variation”

Cari Spring (CSU, San Marcos)“Feature – based Phonology and Asheninca Onsets: The Case against Ordered Root Nodes”

John Goldsmith(University of Chicago)“Comments on the C/D Model”

Will Leben: (Stanford University)“The Segment in Phonology and in Phonetics”

Donca Steriade:(UCLA)“Demisyllables and Predictable Gestural Alignments: Some Hard Cases”

Osamu Fujimura (Ohio State University)“Response to Some Challenges”

## **Aug.4: PHONETICS/PHONOLOGY INTERFACE**

**Guest speaker: Abigail Cohn (Cornell University)“Privative Features: Consequences for an Adequate Theory of Phonetic Implementation”**

**Discussant: Donca Steriade(UCLA)**

Nick Clements (Cornell University and CNRS, paris) Sue Hertz (Cornell University)“English Long Vowels and Diphthongs: An Integrated Phonological and Phonetic Analysis”

Janet Pierrehumbert (Northwestern University)“Partitions and Prosodic Heads”



شروېشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی  
پرتال جامع علوم انسانی